

Giảng dạy môn Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên tại Trường Cao đẳng Công thương Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thành Quân*

*ThS, Trường CĐCT TP Hồ Chí Minh

Received: 22/11/2024; Accepted: 2/12/2024; Published: 12/12/2024

Abstract: National Defense and Security Education is an important and necessary content of the educational program in universities and colleges, is a core subject, belongs to the group of general subjects in the vocational training program at college level. National Defense and Security Education aims to improve national defense knowledge, contributing to building a national defense and people's security. The article presents about Teaching National Defense and Security Education to students at Ho Chi Minh City College of Industry and Trade

Keywords: Teaching National Defense and Security Education, students

1. Đặt vấn đề

Từ năm 1991 đến nay, Đảng ta đã ban hành nhiều nghị quyết về bảo vệ an ninh quốc gia trong tình hình mới, trong đó có công tác đấu tranh bảo vệ tư tưởng. Tư duy mới về bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ an ninh quốc gia đã thể hiện rõ quan điểm, mục tiêu, chủ trương, nhiệm vụ trong văn kiện các Đại hội VII (1991), Đại hội VIII (1996), Đại hội IX (2001), Đại hội X (2006), Đại hội XI (2011), Đại hội XII (2016) và Đại hội XIII (2021). Nghị quyết 35 nhấn mạnh: “Bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch là một nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng” [4]; là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân; ... của cơ quan, đơn vị, của từng cán bộ, đảng viên ... Chính vì vậy, việc nhận thức đúng về chính sách quốc phòng- không liên minh quân sự và phản bác luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch về vấn đề này là rất cấp thiết trong tình hình hiện nay nhằm góp phần bảo vệ Tổ quốc XHCN Việt Nam.

Ngày 25/11/2019, Việt Nam công bố Sách trắng Quốc phòng 2019, được bổ sung, phát triển chính sách quốc phòng công bố 2009, công khai toàn bộ những vấn đề cơ bản của quốc phòng Việt Nam; trong đó, xác định: “Việt Nam chủ trương không tham gia liên minh quân sự; không liên kết với nước này để chống nước kia; không cho nước ngoài đặt căn cứ quân sự hoặc dùng lãnh thổ Việt Nam để

chống lại nước khác; không sử dụng vũ lực hoặc đe dọa sử dụng vũ lực trong quan hệ quốc tế” [5]. Chính sách này được nhiều nước và dư luận quốc tế ủng hộ, đánh giá cao; phản ánh tinh thần trách nhiệm của Việt Nam góp phần vào củng cố hòa bình, ổn định và phát triển của khu vực và thế giới.

Tuy nhiên, thời gian qua, các thế lực thù địch đã công kích, xuyên tạc chính sách quốc phòng – không liên minh quân sự của Đảng, Nhà nước ta. Với mục đích nhận diện các quan điểm sai trái, xuyên tạc chính sách bốn không của các thế lực thù địch, từ đó đề ra luận cứ phản bác các quan điểm sai trái của các thế lực thù địch về chính sách quốc phòng – “không liên minh quân sự” của Việt Nam. Vì vậy tăng cường giảng dạy môn Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP-AN) cho sinh viên tại Trường Cao đẳng Công thương TP Hồ Chí Minh”

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quốc phòng Việt Nam là nền quốc phòng toàn dân, nền quốc phòng được xây dựng với tinh thần tự lực tự cường, độc lập tự chủ

Sức mạnh của bảo vệ Tổ quốc của một dân tộc không phải dựa vào liên minh quân sự mà phải dựa vào sức mạnh dân tộc đoàn kết, có nền quốc phòng toàn dân, sức mạnh độc lập, tự lực, tự cường. Điều này có cơ sở từ truyền thống, kinh nghiệm trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc ta. Từ tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng lực lượng vũ trang và thực tiễn xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam trong mấy chục năm qua.

Tự lực tự cường dựa vào sức mình để xây dựng, để giữ vững tính độc lập tự chủ, chủ động không bị chi phối ràng buộc.

Nâng cao tinh thần trách nhiệm, khắc phục mọi khó khăn xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện. Triệt để tranh thủ những điều kiện quốc tế thuận lợi về khoa học – công nghệ để xây dựng và phát triển lực lượng vũ trang nhân dân. Tập trung từng bước hiện đại hoá trang bị kỹ thuật, quản lý khai thác bảo quản có hiệu quả trang bị hiện có... Tích cực đẩy mạnh phát triển kinh tế và thực hành tiết kiệm.

Lịch sử đã chứng minh, Việt Nam chiến thắng mọi kẻ thù xâm lược bởi chúng ta có một thứ “vũ khí” vô cùng quan trọng, đó là nhân tố chính trị - tinh thần to lớn, lòng yêu nước nồng nàn với niềm tin bất diệt “toàn dân là lính” của dân tộc.

Có thể nói, Việt Nam xây dựng nền quốc phòng dựa trên sức mạnh của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và cả hệ thống chính trị, lấy sức mạnh nội lực của dân tộc là chính, coi trọng xây dựng nhân tố chính trị, tinh thần, sự đoàn kết thống nhất, cả nước đồng lòng, toàn dân một ý chí. Đó chính là việc quy tụ “ý Đảng, lòng dân”, xây dựng “thế trận lòng dân”, “khoan thư sức dân làm kế sâu rễ bền gốc là thượng sách giữ nước”. Phát huy sức mạnh chính nghĩa thống nhất với bản chất tốt đẹp của nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc và lòng nhân ái, khoan dung của người Việt Nam được hun đúc qua hàng nghìn năm lịch sử. Lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam là một minh chứng điển hình cho việc phát huy tinh thần độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường trong đấu tranh giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc. Từ thực tiễn đổi mới, Đảng ta đã khẳng định: “Chúng ta bảo vệ Tổ quốc bằng sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, sức mạnh dân tộc kết hợp với sức mạnh thời đại. Trong đó, sức mạnh bên trong của đất nước, của chế độ chính trị, nền kinh tế và tiềm lực quốc gia là nhân tố quyết định” [6].

2.2. Việt Nam thực hiện đường lối tăng cường hội nhập quốc tế, đối ngoại quốc phòng, nâng cao khả năng bảo vệ đất nước và giải quyết thách thức an ninh chung

Chính sách quốc phòng – không liên minh quân sự của Việt Nam là hoàn toàn bất biến. Tuy nhiên, tùy theo hoàn cảnh, tình hình thực tế của đất nước mà Đảng, Nhà nước ta sẽ có những chiến lược hoạch định chính sách phù hợp. Cụ thể, “tùy theo diễn biến của tình hình và trong điều kiện cụ thể, chúng ta sẽ

cân nhắc phát triển các mối quan hệ quốc phòng, quân sự cần thiết với mức độ thích hợp trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của nhau”.

Việt Nam tăng cường hội nhập quốc tế và đối ngoại quốc phòng theo phương châm “tích cực, chủ động, chắc chắn, linh hoạt, hiệu quả” để nâng cao khả năng bảo vệ đất nước, giải quyết các thách thức an ninh chung, thực hiện nghiêm túc các nghĩa vụ quốc tế, cộng đồng, tích cực hợp tác cùng các quốc gia khác để giải quyết vấn đề an ninh chung. Đồng thời tích cực, mở rộng phạm vi, quy mô tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc ...

Nhìn chung, Việt Nam nhất quán quan điểm không liên minh quân sự nhưng tăng cường hợp tác quốc phòng, hội nhập quốc tế để có sự ủng hộ của quốc tế, không để bị bao vây, cô lập. Chúng ta không liên minh quân sự, vì “chủ trương nhất quán của Việt Nam là thêm bạn, bớt thù. Liên minh quân sự nghĩa là anh phải gắn hẳn với một bên, có thể đối đầu với bên khác, tức là chuốc thêm kẻ thù. Việt Nam không đứng về bên nào, chỉ đứng về hòa bình, lẽ phải, công lý, pháp lý quốc tế. Bây giờ, các nước luôn đề cao lợi ích quốc gia – dân tộc, không ai đi bảo vệ thay cho nước khác. Lịch sử chiến tranh của Việt Nam đã khẳng định, chỉ khi có chính nghĩa chúng ta mới giành được thắng lợi, mà muốn có chính nghĩa thì phải giữ cho được độc lập tự chủ”

2.3. Hoạt động giảng dạy môn GDQP-AN tại Trường Cao đẳng Công thương TP Hồ Chí Minh hiện nay

GDQP-AN là một bộ phận của nền giáo dục quốc dân, là môn học chính khoá, thuộc nhóm các môn học chung trong chương trình dạy nghề trình độ cao đẳng. GDQP-AN nhằm nâng cao dân trí quốc phòng, góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân.

Trường Cao đẳng Công thương TP Hồ Chí Minh là địa chỉ tin cậy trong đào tạo sinh viên phát triển toàn diện cả về kiến thức, kỹ năng chuyên môn lẫn thái độ sống tích cực phục vụ cộng đồng, năng động – bản lĩnh – tự tin hội nhập với cộng đồng Quốc tế. Bên cạnh đào tạo nâng cao chất lượng chuyên môn cho sinh viên, Đảng uỷ, Ban giám hiệu trường luôn quan tâm sâu sắc đến công tác quốc phòng – an ninh trong đó có môn học GDQP-AN. Qua môn học này rèn luyện cho sinh viên có ý thức tổ chức, kỷ luật; tác phong nghiêm túc; có đức tính kiên trì, bình tĩnh, nhẫn nại trong quá trình học tập, rèn luyện

và áp dụng vào thực tiễn cuộc sống sau này. Nội dung GDQP-AN là toàn diện, trong đó có âm mưu thủ đoạn kẻ thù sử dụng chiến lược “Diễn biến hoà bình” chống phá cách mạng Việt Nam.

Ở Trường Cao đẳng Công thương TP Hồ Chí Minh giảng dạy môn học GDQP-AN luôn gắn liền và có sự liên hệ thường xuyên đến công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tăng cường GDQP-AN cho SV thông qua môn học QP-AN đến mọi sinh viên, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho SV trong giai đoạn hội nhập quốc tế và toàn cầu hóa.

2.3.1. Giáo dục ý thức bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên

Đối với nước ta, bảo vệ tổ quốc là một trong hai nhiệm vụ chiến lược của cách mạng Việt Nam. Hiện nay, tình hình thế giới và khu vực có nhiều diễn biến phức tạp.

Sức mạnh bảo vệ Tổ quốc của đất nước ta là sức mạnh tổng hợp của nhiều yếu tố như chính trị, quân sự, kinh tế, văn hoá, khoa học công nghệ; kết hợp sức mạnh trong nước và sức mạnh quốc tế; sức mạnh của con người kết hợp vũ khí trang bị, trong đó, yếu tố con người giữ vững vai trò quyết định. Nhiệm vụ trước hết của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta là phải làm cho ý thức bảo vệ Tổ quốc được thấm nhuần sâu sắc trong mọi tầng lớp nhân dân mà trọng tâm là thanh niên.

Giáo dục ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN cho các thế hệ sinh viên phải mang tính toàn diện: Tình yêu quê hương, đất nước; tinh thần cảnh giác trước mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù chống phá độc lập dân tộc và CNXH của nước ta; quan điểm, đường lối của Đảng về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN trong giai đoạn cách mạng mới; tinh thần sẵn sàng xả thân vì Tổ quốc, quyết tử để Tổ quốc quyết sinh... hình thức giáo dục phải đa dạng, phù hợp với từng đối tượng.

2.3.2. Giáo dục nâng cao nhận thức đúng đắn cho sinh viên về âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch

Chủ động nắm địch, phát hiện kịp thời những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch sử dụng để chống phá cách mạng nước ta có ý nghĩa quan trọng hàng đầu. Do vậy phải giáo dục rộng rãi trong toàn xã hội để mọi SV Việt Nam, mọi tổ chức sinh viên đều nhận thức sâu sắc đúng về âm mưu, thủ đoạn trong chiến lược «Diễn biến hoà bình» của kẻ thù chống phá cách mạng Việt Nam.

Mỗi sinh viên phải có ý thức tự giác chấp hành

pháp luật của Nhà nước về thông tin, tham gia tích cực đấu tranh chống lưu truyền thông tin trái với quy định của Đảng, Nhà nước ta. Mỗi sinh viên nhà trường phải có tri thức, có bản lĩnh chính trị, có phương pháp xem xét phát hiện và báo cáo kịp thời thủ đoạn chống phá của kẻ thù cho cơ quan chức năng xử lý không để bất ngờ.

3. Kết luận

Từ những nghiên cứu cho thấy chính sách quốc phòng và an ninh của Đảng, Nhà nước ta hoàn toàn đúng đắn, phù hợp, bảo đảm vừa giữ vững độc lập, tự chủ, tự cường, vừa bảo đảm được thế cân bằng trong quan hệ quốc tế. Sinh viên là thế hệ tương lai của đất nước, đồng thời cũng là một đối tượng mà các thế lực thù địch lợi dụng, chống phá nhằm làm suy thoái về đạo đức, lối sống và phai nhạt niềm tin, lý tưởng XHCN. Vì vậy, cần giáo dục cho sinh viên ý thức có nỗ lực học tập và rèn luyện để trở thành công dân tốt, cống hiến cho đất nước, phải thường xuyên nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng, phát hiện và góp phần đấu tranh, ngăn ngừa, đánh bại mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù trong chiến lược «Diễn biến hoà bình». Đây mạnh tuyên truyền giáo dục sinh viên ông ngừng học tập hiểu đúng, nắm chắc quan điểm đường lối của Đảng góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước sự chống phá của các thế lực thù địch, bảo vệ chế độ xã hội, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, NXB Chính trị quốc gia - Sự thật. Hà Nội.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, NXB Chính trị quốc gia - Sự thật. Hà Nội.

3. Nguyễn Phú Trọng (2017), *Xây dựng, chỉnh đốn Đảng là nhiệm vụ then chốt để phát triển đất nước*, NXB Chính trị quốc gia - Sự thật. Hà Nội.

4. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*.

5. Bộ Quốc phòng, *Quốc phòng Việt Nam 2019*, Hà Nội: NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2019.

6. Bộ Quốc phòng (2019), *Quốc phòng Việt Nam 2019*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật. Hà Nội.